

III МІЖНАРОДНА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ: ТЕОРІЯ І
ПРАКТИКА**

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC INTERNET CONFERENCE
**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2021

УДК 631.89:631.541:634.11

РОЛЬ СОРТУ В КОМПЛЕКСІ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ЯБЛУК**Мулярчук О.І.**, канд. с.-г. наук, доцент*E-mail : 777oksankarom@gmail.com*

Подільський державний аграрно-технічний університет

Яблуневий сад – це мрія багатьох. Навіть під час цвітіння він вражає своєю красою, а влітку і восени радує багатим врожаєм.

Яблука – дивовижний фрукт, який вже давно став традиційним в нашому раціоні. В них міститься достатньо вітамінів, корисних мінералів і амінокислот, щоб забезпечити денну норму для організму людини. Звичайно ж, існує безліч сортів, які різняться між собою характеристиками.

В Україні галузь садівництва, а особливо напрям вирощування яблук має величезний потенціал. Найбільш цікавий для аграріїв у плані економіки звичайно, ринок свіжих яблук.

До середини 70-х років промисловий сортимент яблук в світі був відносно стабільний, це пояснювалось різними чинниками, але насамперед переважаючою тоді технологією, довгою ротацією сортозмін, відсутністю садивного матеріалу нових сортів.

Висаджувати саджанці одного сорту не має сенсу, оскільки у кожної яблуні є своє плюси і мінуси, тому фермери і садівники постійно шукають нові цікаві сорти плодкових дерев для своїх фруктових сортів.

Метою даної роботи є вивчення сортів яблуні з високими товарними і споживчими якостями, плодів різного цільового призначення, як визначального чинника отримання екологічно безпечної продукції.

Дослідження проводились на території саду площею 10 га, що відноситься до Білівської сільської ради Чортківського району Тернопільської області.

Вимоги до якості яблук, а саме до сортів змінюються, удосконалюються під дією різних умов виробництва, можливостей ринку збуту, попиту і смаків споживача. Сорт в значній мірі визначає товарні і споживні якості яблук. Економічний ефект зберігання, кінцевого етапу виробництва, в загальному залежить від підбору сортів.

Попит на ринку вимагає вирощування для споживання в свіжому вигляді плодів не лише високих товарних якостей а й у відповідності вимог за вмістом споживних і біологічно активних речовин: цукрів не менше 11...12%; органічних кислот – 0,6...0,8%; аскорбінової кислоти 25...30 мг/100 г; Р-активних речовин 150...2000 мг/100 г.

Вивчення товарних якостей плодів проводили за прийнятою методикою і з врахуванням вимог Державного стандарту ГОСТ 34314 – 2017. «Яблука свіжі для реалізації в роздрібній торгівлі».

Найбільш ціняться плоди діаметром 7-9 см і масою 151-200 г. При виборі сорту звертають увагу на здатність його формувати одномірні плоди (в яких відношення середньої ваги плоду до максимальної виражено у процентах,

становить 80; для плодів середньої одномірності цей показник 60-80; для неодномірних – до 60% .

На ефективність виробництва в значній мірі впливають товарні якості плодів, які безпосередньо залежать як від біологічних особливостей сорту, так і від умов вирощування, організаційних заходів. Крупні добре забарвлені плоди мають привабливий зовнішній вигляд, більший попит у споживачів, сприяють підвищенню продуктивності праці при збиранні урожаю

У підборі нових сортів бажано мати щільну шкірку, що забезпечує зниження травмування при зніманні, товарній обробці і транспортуванні.

Таблиця 1

Товарність (%) яблук

Сорт	Товарний сорт		
	вищий і перший	другий	третій
Джонатан	58,5	31,2	10,3
Симиренко	44,8	33,0	22,2
Білий налив	39,8	36,4	23,8
Пінова	81,5	11,2	7,3
Лігол	69,7	26,6	3,7
Еліза	68,8	15,2	16,0
Флоріна	63,9	23,5	12,6
Глостер	48,8	37,4	13,8
Мутсу	44,9	35,1	20,0
Айдаред	39,4	41,3	19,3
Чемпіон	36,8	31,9	31,3

Придатність плодів яблуні до тривалого зберігання без значних втрат ваги, погіршення харчових, смакових і товарних властивостей – генетична властивість сорту. Тривалість зберігання можна деякою мірою модифікувати умовами вирощування, строками і тривалістю зберігання, використанням різних видів сховищ.

Висновок: сорт, його біологічні особливості являються важливим фактором в покращенні якості плодів і забезпеченні ринку високоякісною сировиною, з метою підвищення економіки країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вінцковська Ю.Ю. Вплив умов західного Лісостепу на формування якості яблуні. (*Malus Domestica Borkh*) / Ю.Ю. Вінцковська // Садівництво. – 2015. -№69. – с. 138-145
2. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні у 2016 році.
3. Кондратенко Т.Є. Сорти яблуні для промислових і аматорських садів України. / Т.Є. Кондратенко. - К.: ТОВ «Манускрипт –АВС», 2010– 397 с.